

Sygn. akt I DSK 11/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 sierpnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Wygoda (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jarosław Duś

Agnieszka Inga Zielonka (ławnik Sądu Najwyższego)

Protokolant starszy sekretarz sądowy Łukasz Kaczmarek

przy udziale Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla (...) okręgu regionalnego,

po rozpoznaniu w dniach 15 czerwca, 16 czerwca oraz 2 lipca 2021 r. 12 sierpnia 2021 r., sprawy dyscyplinarnej M. M. prokuratora Prokuratury Okręgowej w G.,

obwinionego o to, że:

„w dniu 21 grudnia 2019 r. w O. przy ul. (...), w województwie (...), uchybił godności urzędu prokuratora w ten sposób, że prowadził w ruchu lądowym pojazd mechaniczny marki S. numer rejestracyjny (...), będąc w stanie nietrzeźwości, posiadając stężenie nie mniejsze niż 2,1 promila alkoholu we krwi, realizując jednocześnie znamiona przestępstwa z art. 178a §1 k.k., tj. o dopuszczenie się deliktu dyscyplinarnego z art. 137 §1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze (tj. Dz.U.2019.740 ze zm.) w brzmieniu obowiązującym do dnia 14 lutego 2020 r”.

ORZEKA

I. uznać obwinionego M. M. – prokuratora Prokuratury Okręgowej w G. winnym tego, że: w dniu 21 grudnia 2019 r. w O. przy ul. (...), w województwie (...), uchybił godności urzędu prokuratora w ten sposób, że prowadził w ruchu lądowym pojazd mechaniczny marki S. numer rejestracyjny (...), będąc w stanie nietrzeźwości, posiadając stężenie nie mniejsze niż 2,1 promila alkoholu we krwi, realizując jednocześnie znamiona przestępstwa z art. 178a §1 k.k., tj. o dopuszczenie się deliktu dyscyplinarnego z art. 137 §1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze (tj. Dz.U.2019.740 ze zm.) w brzmieniu obowiązującym do dnia 14 lutego 2020 r., i za czyn ten, na podstawie art. 142 §1 pkt 5 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze (tj. Dz.U.2021.66 t.j. ze zm.) wymierza mu karę wydalenia ze służby prokuratorskiej;

II. na podstawie art. 166 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze (tj. Dz.U.2021.66 t.j. ze zm.), kosztami postępowania dyscyplinarnego obciążyć Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 19 marca 2021 r. sygn. RP III RD (...), pełniąca funkcję Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla (...) okręgu regionalnego – prokurator M.G., wystąpiła do Sądu Najwyższego – Izby Dyscyplinarnej, o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej M. M. – prokuratora Prokuratury Okręgowej w G., obwinionego o to, że: „w dniu 21 grudnia 2019 r. w O. przy ul. (...), w województwie (...), uchybił godności urzędu prokuratora w ten sposób, że prowadził w ruchu lądowym pojazd mechaniczny marki S. numer rejestracyjny (...), będąc w stanie nietrzeźwości, posiadając stężenie nie mniejsze niż 2,1 promila alkoholu we krwi, realizując jednocześnie znamiona przestępstwa z art. 178 a §1 k.k., tj. o dopuszczenie się deliktu dyscyplinarnego z art. 137 § 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. o Prawo o prokuraturze (tj. Dz.U.2019.740 ze zm.) w brzmieniu obowiązującym do dnia 14 lutego 2020 r”.

W oparciu o przedłożone przez oskarżyciela publicznego akta postępowania dyscyplinarnego sygn. RP III RD (...) wraz załącznikiem oraz dowody przeprowadzone w toku przewodu sądowego w szczególności zeznania świadków, **Sąd Najwyższy ustalił następujący stan faktyczny.**

M. M. został powołany na stanowisko prokuratora Prokuratury Okręgowej w G. z dniem 1 lipca 2016 r. (k. 80-81). Do dnia 23 grudnia 2019 r. M.M. był delegowany do wykonywania czynności w (...) Wydziale Zamiejscowym Departamentu do Spraw Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury Krajowej (k. 81, 279).

W czasie pracy na stanowisku asesora i prokuratora M.M. był dwukrotnie nagradzany: 6 listopada 2007 r. za szczególne osiągnięcia w pracy śledczej oraz 11 października 2017 r. za wzorowe i sumienne wykonywanie zadań służbowych. Prokurator M.M. nie był dotychczas karany dyscyplinarnie (k.81v).

W dniu 21 grudnia 2019 r. pomiędzy godziną 7:10 a 7:20 R.S., jechał wraz z G.N., E.P., T. D., G. J., A. U., W. P. i M.B. samochodem typu bus marki F. (dalej: F.). Kierowcą F. był G. N. W trakcie jazdy, w terenie zabudowanym, w pobliżu miejscowości O. w województwie (...), G.N. zauważył samochód osobowy marki S. w kolorze czarnym (dalej: S.). Samochód S. częściowo zajechał drogę busowi, kierowanemu przez G.N. Pasażerowie F. poczuli swąd spalonej gumy. Pojazd S. miał uszkodzoną przednią prawą oponę (k. 50-51), z której w czasie jazdy odrywały się kawałki gumy, co doprowadziło do oderwania się znacznej części uszkodzonej opony od ww. pojazdu. Pojazd S. jechał wolno, nie poruszał się płynnie, miał problemy z utrzymaniem optymalnego toru jazdy (k. 63, 70-71, 74, 389, 408, 506). F. poruszał się w tym czasie za ww. S. a kierujący F. G.N. dawał sygnały świetlne kierującemu S., chcąc zwrócić jego uwagę na awarię koła (k. 63), natomiast kierujący i pasażerowie F.: R.S., W. P., M. B., T.D., A.U. nie tracili ww. samochodu S. z zasięgu wzroku. Po kilku minutach S., niemal bez opony na prawej przedniej feldze zjechała na stację paliw „C.” w miejscowości O. przy ul. (...) (k. 61), a w ślad za nią F., w którym znajdowali się wyżej wymienieni świadkowie. Po zatrzymaniu się S. przy stanowisku z kompresorem i odkurzaczem, na sąsiednim stanowisku parkingowym zatrzymał się F. (k. 600-601). R.S. i T. D. szybko podeszli do pojazdu S., i zauważyli, iż w samochodzie S., znajdował się tylko mężczyzna, zajmujący

fotel kierowcy (k. 47, 601). Świadek R.S. otworzył drzwi pojazdu S. i spytał kierowcę czy wie co się dzieje. W trakcie tej rozmowy R. S. wyczuł od kierowcy S. woń alkoholu i poprosił go o dokumenty (k. 389v). Świadek T.D. wyciągnął kierowcy S. kluczyki z samochodu, zaś R. S. wezwał Policję w celu ustalenia czy kierujący pojazdem S. faktycznie jest nietrzeźwy. W trakcie rozmowy R.S. z numerem alarmowym 112, kierowca pojazdu S. wysiadł z samochodu i przy nim usiadł. Pasażer busa, A.U. zwrócił uwagę R. S., że kierowca S. zaczyna odchodzić energicznym krokiem od pojazdu. Świadek R.S. zatrzymał oddalającego się mężczyznę i wraz z T.D. doprowadzili go z powrotem do samochodu marki S., gdzie pozostał do czasu przyjazdu Policji (k. 47, 389, 602).

Na miejsce ujęcia kierowcy S., ok. godz. 8, przybyli funkcjonariusze Policji – Ł.M. i D.B. Ł.M. wyczuł od kierowcy S. woń alkoholu. Kierujący pojazdem S. początkowo zaprzeczał temu, by prowadził pojazd, odmówił poddania się badaniu na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu oraz wykonywania poleceń funkcjonariuszy. Tożsamość ujętego kierowcy ustalono na podstawie znalezionych przy nim dokumentów. Kierowcą S. o numerze rejestracyjnym (...) okazał się być prokurator M.M. Został on zatrzymany o godz. 8:50 a następnie przewieziony do szpitala MSWiA w K. (k. 37-38, 40, 42-43, 44-45, 47, 389, 391, 393).

W szpitalu od M. M. pobrano 3 próbki krwi, które przekazano do badań biegłych sądowych z T. sp. z o.o. laboratorium toksykologiczne w K., celem określenia poziomu alkoholu we krwi prokuratora M.M. Z badań tych – przeprowadzonych 21 grudnia 2019 r., wynika, iż poziom alkoholu we krwi M.M. wynosił odpowiednio: o godz. 9:50 - 1,83 promila; o godz. 10:20 – 1,69 promila; o godz. 10:50 – 1,67 promila (k. 19). Ponadto biegli stwierdzili, że: „biorąc pod uwagę, iż w chwili przeprowadzanych badań M.M. znajdował się w fazie eliminacji alkoholu z organizmu, można stwierdzić na podstawie rachunku retrospektywnego (przy współczynniku eliminacji alkoholu z krwi w czasie 1 godziny (β_{60}) równym 0,15 promila/godz.), że ok. godz. 7:20 – 7:30 stężenie alkoholu we krwi M. M. wahało się w granicach ok. 2,1 – 2,2 promila” (k. 20).

W dniu 22 grudnia 2019 r. Naczelnik Wydziału Spraw Wewnętrznych Prokuratury Krajowej skierował do Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuraturze Generalnym wniosek, sygn. PK XIV Ds (...) o zezwolenie na pociągnięcie do

odpowiedzialności karnej M. M. – prokuratora Prokuratury Okręgowej w G. del. do (...) Wydziału Zamiejscowego Departamentu do Spraw Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury Krajowej, za przestępstwo polegające na tym, że: „w dniu 21 grudnia 2019 r. w O. przy ul. (...), w województwie (...), prowadził w ruchu lądowym pojazd mechaniczny marki S., numer rejestracyjny (...), będąc w stanie nietrzeźwości, posiadając stężenie nie mniejsze niż 2,1 promila alkoholu we krwi, tj. o czyn z art. 178a § 1 k.k.” (k. 52-56).

W dniu 22 grudnia 2019 r., na posiedzeniu Sądu Dyscyplinarnego dla Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym prokurator M.M. złożył ustne oświadczenie w przedmiocie wniosku o uchylenie immunitetu prokuratorskiego, w którym zgodził się z jego treścią i nie kwestionował poczynionych w toku dotychczas przeprowadzonego śledztwa ustaleń faktycznych (k. 4).

Uchwałą z dnia 22 grudnia 2019 r. sygn. PK I SD (...) Sąd Dyscyplinarny dla Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym zezwolił na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej tego prokuratora, za czyn wskazany we wniosku (k. 2-5).

Postanowieniem z dnia 23 grudnia 2019 r. sygn. PK I RD (...) Pierwszy Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego wszczął postępowanie wyjaśniające wobec M. M. – prokuratora Prokuratury Okręgowej w G., wówczas delegowanego do (...) Wydziału Zamiejscowego Departamentu do Spraw Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury Krajowej - w związku z uchybieniem przez niego godności urzędu polegającego na popełnieniu przestępstwa z art. 178a § 1 k.k. (k.6).

Zarządzeniem Prokuratora Okręgowego w G. z dnia 23 grudnia 2019 r. sygn. PO V WO (...), prokurator M.M. od dnia 23 grudnia 2019 r. został zawieszony w czynnościach prokuratora (k. 8), zawieszenie przedłużone zostało postanowieniem Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 15 czerwca 2020 r. sygn. PK I SD (...) do dnia 23 grudnia 2020 r. (k. 129), a następnie postanowieniem Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 21 grudnia 2020 r. sygn. PK I SD (...) do dnia 23 marca 2021 r. (k. 219-221). Zarządzeniem Prokuratora Okręgowego w G. z dnia 15 stycznia 2020 r. sygn. PO V WO (...) zmieniono zarządzenie nr (...)/2019 z 23 grudnia 2019 r. „poprzez wskazanie, że zawieszenie w czynnościach M.M. – prokuratora Prokuratury Okręgowej w G.

następuje do czasu prawomocnego zakończenia postępowania karnego” (k. 366-367).

W dniu 31 stycznia 2020 r. Prokurator Generalny wyznaczył do przeprowadzenia postępowania dyscyplinarnego w tej sprawie Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla (...) okręgu regionalnego (k. 1).

Postanowieniem z dnia 12 lutego 2020 r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla (...) okręgu regionalnego wszczął postępowanie dyscyplinarne wobec M.M. – prokuratora Prokuratury Okręgowej w G., a kolejnym postanowieniem z tego samego dnia zarzucono ww. prokuratorowi dopuszczenie się deliktu dyscyplinarnego, polegającego na tym, że: „w dniu 21 grudnia 2019 r. w O. przy ul. (...), w województwie (...), uchybił godności urzędu prokuratora w ten sposób, że prowadził w ruchu lądowym pojazd mechaniczny marki S., numer rejestracyjny (...), będąc w stanie nietrzeźwości, posiadając stężenie nie mniejsze niż 2,1 promila alkoholu we krwi, realizując jednocześnie znamiona przestępstwa z art. 178 a § 1 k.k., tj. o przewinienia przewidzianego w art. 137 §1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. o Prawo o prokuraturze (tj. Dz.U.2019.740 ze zm.) w brzmieniu obowiązującym do dnia 14 lutego 2020 r”. Postanowienie o przedstawieniu zarzutu doręczone zostało obwinionemu w dniu 21 lutego 2020 r. (k. 82-83, 85-87, 88, 110).

Podczas przesłuchania w Prokuraturze Krajowej w charakterze podejrzanego w dniu 22 grudnia 2019 r., jak i podczas przesłuchania w charakterze obwinionego w postępowaniu dyscyplinarnym w dniu 25 czerwca 2020 r., M.M. przyznał się do popełniania zarzucanego mu czynu i wyjaśnił, iż jego kolega (obwiniony odmówił podania jego nazwiska) skontaktował się z nim z propozycją spotkania. W związku z tym w dniu 20 grudnia 2019 r. w godzinach wieczornych ok. 21:00 – 22:00 obwiniony pojechał do kolegi w miejscowości R. przy ul. (...) swoim samochodem marki S. i zaparkował u kolegi na parking, zamykanym na zasuwaną bramę, uruchamianą za pomocą pilota. Na parking wpuścił go jego kolega, otwierając bramę pilotem i wskazując mu miejsce, gdzie może zaparkować. Parking znajdował się około 1,5 km od miejsca zamieszkania obwinionego. Początkowo obwiniony planował pozostawić tam samochód i odebrać go następnego dnia. Obwiniony będąc u kolegi, wypił wraz z nim kilka drinków, następnie razem

taksówką pojechali do centrum R., gdzie przebywali w kilku lokalach i spożywali piwo. Ostatnim alkoholem, jaki wypili, było piwo w lokalu „A.” około 3:00 nad ranem w dniu 21 grudnia 2019 r. Około 4:00 – 5:00 nad ranem obwiniony i jego kolega wrócili z centrum R. do domu przy ul. (...) w R., gdzie wypili jeszcze rum z colą. Około godz. 6.00 (jak wynika z pierwszego przesłuchania), obwiniony postanowił wrócić piechotą do domu na ul. (...). Wracając uznał jednak, że czuje się na tyle dobrze, aby ten kawałek drogi przejechać samochodem, wobec czego wrócił się na ul. (...), gdzie poprzedniego wieczoru zaparkował swój pojazd, wsiadł za kierownicę i dojechał do miejsca swojego zamieszkania, a następnie zdecydował się pojechać do miejsca zamieszkania swojej partnerki w miejscowości C. W okolicach O. najechał samochodem na krawężnik i uszkodził oponę, postanowił podjechać na stację benzynową w O., aby napompować lub wymienić oponę na zapasową. Na stacji benzynowej w O., obwiniony wychodząc z samochodu, został zatrzymany przez kilku mężczyzn, a następnie przez funkcjonariuszy policji (k. 13-15, k. 138-143). Podobnej treści wyjaśnienia prokurator M.M. złożył w charakterze oskarżonego o przestępstwo z art. 178a § 1 k.k. na rozprawie przed Sądem Rejonowym w M. w dniu 10 grudnia 2020 r. (sygn. akt II K (...)). W złożonych przed ww. sądem wyjaśnieniach przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu, wyjaśniając jednocześnie, iż nie pamięta w jakich okolicznościach po spożyciu większej ilości alkoholu w towarzystwie swojego kolegi o imieniu „B.” na terenie R., znalazł się następnie w kierowanym przez siebie samochodzie S. w dniu 21 grudnia 2019 r. na terenie stacji benzynowej „C.” w O. (k. 440v-441) Prokurator M.M. nie stawiał się na żaden z wyznaczonych przez Sąd Najwyższy terminów rozprawy w przedmiotowej sprawie (wezwany prawidłowo), w związku z tym nie było możliwości bezpośredniego przesłuchania go przez sąd.

W dniu 30 czerwca 2020 r. prokurator z Wydziału Spraw Wewnętrznych Prokuratury Krajowej skierował do Sądu Rejonowego w M. akt oskarżenia przeciwko M. M., w którym zarzucono mu popełnienie przestępstwa z art. 178a §1 k.k. Nieprawomocnym wyrokiem (do dnia wydania przez Sąd Najwyższy Izbę Dyscyplinarną niniejszego wyroku) Sądu Rejonowego w M. z dnia 24 marca 2021 r. w sprawie sygn. II K (...): uznano: „(...) oskarżonego M. M. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, czym wyczerpał znamiona występku z art.

178a § 1 k.k. i za to na podstawie art. 178a § 1 k.k. wymierza oskarżonemu karę 200 (dwieście) stawek dziennych grzywny ustalając stawkę dzienną na kwotę 30 (trzydzieści) złotych; 2 na podstawie art. 42 § 2 k.k. orzeka wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 (trzech) lat; 3. na podstawie art. 43a § 2 k.k. orzeka wobec oskarżonego obowiązek zapłaty na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej świadczenia pieniężnego w wysokości 8.000 (osiem tysięcy) złotych; 4. na podstawie art. 63 § 4 k.k. na poczet orzeczonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych zalicza oskarżonemu okres zatrzymania prawa jazdy od dnia 21 grudnia 2019 r. do dnia 24 marca 2021 r.; 5. na podstawie art. 627 k.p.k. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowej obejmujące opłatę w kwocie 600 zł (sześćset) złotych oraz wydatki w kwocie 2.710,13 (dwa tysiące siedemset dziesięć 13/100) złotych” (k. 170 – 177, 455).

W toku postępowania dyscyplinarnego sygn. RP III RD (...) zasięgnięto opinii dwóch biegłych lekarzy psychiatrów oraz biegłego psychologa odnośnie poczytalności obwinionego w odniesieniu do zarzuconego mu czynu. Z opinii biegłych z dnia 18 listopada 2020 r., a następnie opinii uzupełniającej, którą uzyskano w dniu 20 stycznia 2021 r. (na opinii błędnie wskazano datę 20 stycznia 2020 r. k. 248) wynika, iż biegli nie stwierdzili u obwinionego choroby psychicznej, zespołu uzależnienia ani upośledzenia umysłowego. Biegli rozpoznali u badanego reaktywny epizod depresji, który nie wpłynął i nie wpływa „na umiejętności opiniowanego do racjonalnej oceny rzeczywistości, w której funkcjonuje, ani na zdolność kontroli zachowań. W zgodnej ocenie biegłych obwiniony ma zachowaną umiejętność kojarzenia faktów i zdarzeń, wnioskowania, planowania (...) oraz modulowania swojego zachowania w zależności od kontekstu sytuacyjnego. Nie stwierdzono utraty kontroli nad piciem alkoholu ani przyjmowaniem substancji psychoaktywnych co do jego rozpoczęcia, zakończenia i ilości. Nie są zatem spełnione kryteria zespołu uzależnienia”. Ograniczenie poczytalności w czasie czynu wynikało z wprowadzenia się obwinionego w stan upojenia alkoholowego (analogicznie do art. 31 § 3 k.k.) Konsekwencje upojenia alkoholowego obwiniony mógł rozpoznać na podstawie własnych doświadczeń oraz powszechnej wiedzy na

temat wpływu alkoholu na organizm człowieka (k. 201-206). Ponadto, w opinii uzupełniającej biegli psychiatrzy stwierdzili, iż: obwiniony w aktualnym stanie psychicznym jest zdolny do udziału w toczącym się postępowaniu dyscyplinarnym i jest również zdolny do prowadzenia swojej obrony w sposób samodzielny i rozsądny (k. 248).

Sąd Najwyższy swoje ustalenia oparł w szczególności na przywołanych powyżej zeznaniach świadków: G.N., R.S., T.D., Ł. M., D.B. oraz wynikach oględzin zapisu obrazu z monitoringu stacji benzynowej „C.” w O. (k. 48), wynikach oględzin samochodu osobowego (k. 50-51), a także wyjaśnieniach prokuratora M. M. złożonych w toku postępowania przed Sądem Rejonowym w M. (k. 440-442, 445) oraz w toku śledztwa sygn. PK XIV Ds (...) Wydziału Spraw Wewnętrznych Prokuratury Krajowej (k. 13-15), informacji o przebiegu służby prokuratora M.M. sporządzonej przez Prokuratora Okręgowego w G. (k. 80-81), a nadto na wyjaśnieniach złożonych w postępowaniu przed rzecznikiem dyscyplinarnym sygn. RP III RD (...) (k. 138-143). Sąd Najwyższy uznając za w pełni wiarygodny zapis obrazu zarejestrowany przez monitoring stacji „C.” w O., a skopiowany na stanowiący dowód rzeczowy w niniejszej sprawie nośnik pendrive stwierdza, iż wskazany w nagraniu czas zdarzenia jest o godzinę późniejszy od rzeczywistego czasu w jakim miały miejsce zarejestrowane wydarzenia. Wynika to nie tylko z zeznań wymienionych świadków oraz zeznań E.B. (k. 76-77), J.B. (k. 78-79) – pracowników stacji „C.” w O., jak również z protokołu oględzin przeprowadzonych w toku śledztwa przez prokuratora (k. 48v). Przedmiotowa okoliczność w ocenie Sądu Najwyższego, w świetle zgromadzonych w sprawie dowodów i notoryjnej wiedzy o obowiązujących w Polsce zasadach zmiany czasu z letniego na zimowy [por. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 3 listopada 2016 r. w sprawie wprowadzenia i odwołania czasu letniego środkowoeuropejskiego w latach 2017-2021 (Dz.U.2016.1833)], nie daje żadnych podstaw do zakwestionowania wiarygodności dowodu z oględzin zapisu obrazu zarejestrowanego przez monitoring stacji „C.” w O., przeprowadzonego przez Sąd Najwyższy na rozprawie w dniu 12 sierpnia 2021 r. (k. 600-603).

Zeznania wyżej wymienionych świadków uznać należy za w pełni wiarygodne, gdyż są one wewnętrznie spójne, wzajemnie ze sobą zgodne, układają

się w logiczną całość. Pewne rozbieżności pomiędzy nimi dotyczą jedynie nieistotnych dla przedmiotu postępowania szczegółów, zaś wewnątrz różnice pomiędzy zeznaniami złożonymi przez świadków na etapie postępowania przygotowawczego lub postępowania wyjaśniającego przed Zastępcą Rzecznika Dyscyplinarnego a zeznaniem złożonym przez nich na rozprawie wynikają z upływu czasu i związanego z tym naturalnego przecież procesu zapominania. W toku postępowania nie ujawniono również jakichkolwiek okoliczności, które podważyłyby zdolność wymienionych świadków do postrzegania oraz do zapamiętywania faktów, a także umiejętność ich odtwarzania. Nie stwierdzono też, aby któregośkolwiek ze świadków łączyły z obwinionym jakieś osobiste relacje (np. przyjaźń, wrogość, niechęć itp.), które mogłyby podważać obiektywizm, wiarygodność złożonych przez świadków zeznań.

Odnosnie uzyskanej w toku postępowania opinii placówki specjalizującej się w badaniu poziomu alkoholu we krwi stwierdzić należy, że i ten dowód jest w pełni wiarygodny. Podmiot zatrudniający opiniujących w tej sprawie dysponuje bowiem wykwalifikowanym personelem oraz sprzętem umożliwiającym przeprowadzenie specjalistycznych badań. Natomiast sama opinia dopuszczona jako dowód w niniejszym postępowaniu zawierają wszystkie niezbędne określone w art. 200 § 2 k.p.k. elementy. Treść ekspertyzy nie budzi żadnych wątpliwości, co do kwalifikacji osób je sporządzających i przyjętych przez nich metod badawczych. Nie ujawniono też zaistnienia okoliczności, które uzasadniałyby wyłączenie na podstawie 156 § 1 k.p.k. któregośkolwiek z biegłych biorących udział w opracowaniu opinii, ani powodów osłabiających zaufanie do wiedzy lub bezstronności tychże biegłych. Sąd Najwyższy zauważa również, że współautor ww. opinii dr n. med. R. C. jest biegłym sądowym z zakresu toksykologii i chemii sądowej, co wskazuje na to, iż jego kwalifikacje do wykonywania funkcji biegłego zostały zweryfikowane, stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 stycznia 2005 r. (Dz.U.2005.15.133) przez prezesa sądu okręgowego ustanawiającego go biegłym sądowym. Opierając się na opinii biegłych z T. sp. z o.o. w K., wyjaśnienia obwinionego M. M. oraz na zeznaniach świadków: R.S. i Ł. M., którzy wyczuli na terenie stacji benzynowej „C.” w O. u M. M. odór alkoholu, Sąd Najwyższy uznał za udowodnione, iż stężenie alkoholu we krwi obwinionego w momencie kierowania

przez niego pojazdem marki S. w dniu 21 grudnia 2019 r. w O., wynosiło nie mniej niż 2,1 promila, a zatem zgodnie z art. 115 § 16 pkt 1 k.k. znajdował się on w stanie nietrzeźwości. W ocenie Sądu Najwyższego brak jest również jakichkolwiek podstaw do tego, aby zakwestionować poprawność, rzetelność dowodu z opinii biegłych psychiatrów i psychologa. Opinie te zostały sporządzone przez uprawnionych w rozumieniu art. 193 i 202 k.p.k. lekarzy psychiatrów oraz psychologa z listy biegłych sądowych, co do których również przeprowadzona została procedura weryfikacyjną w oparciu o przepisy cytowanego powyżej rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości, i co do których nie zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 196 i 202 § 4 k.p.k. Nie sposób też, po zapoznaniu się z treścią wymienionych opinii (zarówno opinii biegłych z zakresu toksykologii jak i biegłych psychiatrów i biegłego psychologa) – uznać którąkolwiek z nich za niepełną lub niejasną. Biegli w sporządzonych przez siebie opiniach odpowiedzieli bowiem na wszystkie postawione im pytania, a użyte przez nich sformułowania pozwalają na zrozumienie wyrażonych w nich ocen i poglądów, jak również sposobu w jaki doszli do ich sformułowania.

Z tych też powodów Sąd Najwyższy uznał za udowodnione, iż ustalony przez biegłych stan ograniczonej poczytalności w jakim znalazł się *in tempore criminis* M.M. spowodowany był wyłącznie uprzednim wprowadzeniem się przez obwinionego w stan nietrzeźwości, którego skutki M.M. jako osoba wykształcona, pełniąca od wielu lat funkcję prokuratora, nie tylko mógł, ale powinien przewidzieć, a zatem w odniesieniu do M. M., nie ma zastosowania przepis art. 31 § 1 lub § 2 k.k., znoszący lub ograniczający odpowiedzialność za czyn popełniony w stanie niepoczytalności lub ograniczonej poczytalności. Sąd Najwyższy zauważa, iż zgodnie z utrwalonym w doktrynie poglądem „Zwykle jest tak, że dorosły, zdrowy psychicznie sprawca wprawiając się w stan nietrzeźwości lub odurzenia, zdaje sobie sprawę z tego, że nastąpi przez to naruszenie jego dyspozycji psychicznych. Można tu mówić o domniemaniu faktycznym opartym na doświadczeniu życiowym.” (O. Górniok i inni. Kodeks karny – komentarz. Gdańsk 2002/2003. s. 396. nb. 61). „Na ogół przyjmuje się, że dorosłe osoby mają świadomość konsekwencji stanu nietrzeźwości obejmującej niemożność rozpoznania znaczenia czynu lub pokierowania swoim postępowaniem. W związku z tym co do zasady nie prowadzi

się postępowania dowodowego w kierunku ustalenia czy sprawca – przystępując do spożywania alkoholu (...) przewidywał lub mógł przewidzieć, że wprawi się w stan nietrzeźwości lub odurzenia, zaś stan ten spowoduje wyłączenie lub ograniczenie poczytalności.” (A. Grześkowiak, K. Wiak. Kodeks karny – komentarz. Warszawa 2018. s. 285. nb. 29). Sąd Najwyższy przypomina także, iż: „w świetle art. 31 § 3 k.k. oczywiste jest, że stan nietrzeźwości nie wyłącza odpowiedzialności karnej, ani nawet nie uprawnia do nadzwyczajnego złagodzenia kary, albowiem nawet jeżeli prowadziłby do wyłączenia lub znacznego ograniczenia poczytalności – to co do zasady będzie on uznany za zawiniony przez sprawcę (tzw. wina na przedpolu czynu zabronionego)” (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2013 r. sygn. III KK 443/12, LEX nr 1331337).

Sąd Najwyższy uznał także, niemal w całości za wiarygodne wyjaśnienia złożone przez obwinionego prokuratora M. M., zarówno w charakterze podejrzanego w toku śledztwa sygn. PK XIV Ds (...) Wydziału Spraw Wewnętrznych Prokuratury Krajowej, jak i przed Rzecznikiem Dyscyplinarnym w postępowaniu sygn. RP III RD (...) oraz w toku rozprawy przed Sądem Rejonowym w M. (k. 440-442, 445). Wyjaśnienia te, w których M.M. przyznał się do popełnienia zarzucanego mu przestępstwa i deliktu dyscyplinarnego potwierdzone są pozostałymi opisanymi powyżej dowodami i jedynie w zakresie w jakim M.M. powołując się na niepamięć co do okoliczności w jakich znalazł się w dniu 21 grudnia 2019 r. w kierowanym przez siebie samochodzie S. – nie mogą stanowić w pełni wiarygodnego dowodu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Czyn jakiego dopuścił się obwiniony M.M. bez wątpienia należy zakwalifikować jako uchybiający powadze urzędu prokuratora, do strzeżenia której na mocy art. 96 § 1 prawa o prokuraturze zobowiązany jest każdy prokurator. Zgodnie z utrwalonym w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądem, który Sąd Najwyższy w niniejszym składzie w pełni aprobuje: „sprawowanie urzędu z godnością oznacza sprawowanie go zgodnie z pewnym standardem zachowania, wynikającym z zawartych w różnych przepisach zakazów i nakazów, które dla

innych osób nie są obowiązujące, ale również z niesfiksowanych reguł, obyczajów, które łącznie formułują w odniesieniu do osoby pełniącej daną funkcję publiczną czy sprawującej urząd wymagania wyższe od wymagań stawianych przeciętnemu obywatelowi i tworzące rodzaj wzorca postępowania, którym kierować się powinna konkretna osoba pełniąca funkcję publiczną, i który ma być podstawą autorytetu reprezentowanej przez tę osobę instytucji. (...) Godność urzędu prokuratorskiego powinna być rozumiana, jako pewien standard zachowania w różnych służbowych i pozasłużbowych okolicznościach, formułujący wobec prokuratorów podwyższone wymagania powodujące, że powinni oni stanowić rodzaj wzorca dla innych osób uczestniczących w czynnościach służbowych. Wiąże się to również z różnymi ograniczeniami czy zakazami dotyczącymi prokuratora w porównaniu z innymi osobami. Zauważyć należy, że godność urzędu, a właściwie powinność sprawowania urzędu z godnością, stanowić może źródło różnego rodzaju ograniczeń i zakazów dotyczących zarówno działań prokuratora podejmowanych na sali sądowej, jak i poza tą salą, także w sferze prywatnej." (OSNKW 2016/11/73. Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 lipca 2016 r., sygn. akt SDI 6/16). Podobne stanowiska wyrazili: Trybunał Konstytucyjny oraz Sąd Najwyższy w odniesieniu do pojęcia godności urzędu sędziego, w postanowieniu z dnia 22 marca 2000, sygn. akt P 12/98, OTK 2000 nr 2 poz. 68 w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2017 r., sygn. akt SND 5/17). W ocenie Sądu Najwyższego poglądy te można, a nawet należy zastosować także w odniesieniu do prokuratorów.

Kierowanie obwinionego w stanie nietrzeźwym pojazdem mechanicznym niewątpliwie pozostawało w sprzeczności ze standardami zachowania wynikającymi nie tylko „z niesfiksowanych reguł i obyczajów”, ale także naruszało ustawowy zakaz wynikający z art. 45 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. (Dz.U.2021.450 t.j. ze zm.) Prawo o ruchu drogowym i art. 178a § 1 k.k. oraz ustawowy nakaz strzeżenia przez prokuratora powagi urzędu wynikający z art. 96 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze (Dz.U.2021.66 t.j. ze zm.), co w konsekwencji spowodowało uszczerbek zaufania i szacunku u osób postronnych (wskazanych powyżej świadków oraz funkcjonariuszy policji) do urzędu prokuratora. Te okoliczności musiały za skutkować uznaniem obwinionego

M. M. winnym popełnienia zarzucanego mu czynu (uchybień godności urzędu prokuratora). Biorąc pod uwagę wyjątkowo ciężki charakter naruszenia jakiego dopuścił się obwiniony, koniecznym było wymierzenie mu kar dyscyplinarnej wydalenia ze służby prokuratorskiej.

Wymierzając powyższą karę Sąd miał na uwadze wysoki stopień zawinienia i ustawowy charakter zakazów, które swoim zachowaniem obwiniony naruszył, (choć jako prokurator ślubował: „na powierzonym mi stanowisku prokuratora (...) stać na straży prawa i strzec praworządności,” vide art. 45 pkt 4., ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r., o prokuraturze, Dz.U.2008.7.39 t.j.), znaczny poziom negatywnego społecznego odbioru zachowań polegających na prowadzeniu pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwym. Za surowością orzeczonej kary przemawia także niezwykle negatywny obiór publiczny czynu jakiego dopuścił się obwiniony, co znalazło odzwierciedlenie w publikacjach medialnych ([https://\(...\)pl/i,zygzakiem-z-rozerwana-opona-i-2-promilami-prokurator-zatrzymany,405147,883485.html](https://(...)pl/i,zygzakiem-z-rozerwana-opona-i-2-promilami-prokurator-zatrzymany,405147,883485.html); [https://\(...\)tvp.pl/45912553/prokurator-ze-\(...\)-wydzialu-pk-zatrzymany-za-jazde-po-pijanemu](https://(...)tvp.pl/45912553/prokurator-ze-(...)-wydzialu-pk-zatrzymany-za-jazde-po-pijanemu));

Mimo, iż Sąd Najwyższy dopatrywał się w zachowaniu M.M. okoliczności łagodzących wynikających z jego postawy zaprezentowanej w toku postępowania karnego i dyscyplinarnego, w których to postępowaniach M.M. przyznając się do popełnienia zarzucanego mu czynu, wyraził skruchę i żal, za czyn jakiego się dopuścił, co świadczy o tym, że w pełni zrozumiał naganność swojego postępowania, to Sąd Najwyższy z uwagi na wskazane powyżej okoliczności, nie uznał za możliwe wymierzenie mu łagodniejszej niż orzeczonej kary dyscyplinarnej. Sąd Najwyższy nie mógł potraktować jako okoliczności łagodzącej ustalonej ograniczonej poczytalności M.M. w jakiej znalazł się *in tempore criminis*. Ta, jak to już wykazano powyżej, była przecież efektem uprzedniego dobrowolnego wprowadzenia się przez obwinionego w stan nietrzeźwości, a zatem należy ją potraktować jako jedną z okoliczności, o których mowa w art. 31 § 3 k.k. mającym zastosowanie w niniejszej sprawie, na podstawie art. 116 k.k. Zgodnie z poglądem doktryny, w pełni akceptowanym przez Sąd Najwyższy w niniejszym składzie: „Wystąpienie okoliczności określonych w art. 31 § 3 k.k. powoduje, że sprawca pomimo niepoczytalności, ponosi pełną odpowiedzialność karną, a sprawca z

ograniczoną poczytalnością w stopniu znacznym nie korzysta, z tego tytułu, z możliwości nadzwyczajnego złagodzenia kary” (Kodeks karny. Część ogólna. Tom I. Komentarz do art. 1-52. pod red. W. Wróbla i A. Zolla. Warszawa 2016. s. 649. nb. 51).

Sąd Najwyższy wymierzając obwinionemu najsurowszą z kar miał na uwadze to, że popełnienie przez prokuratora przewinienia dyscyplinarnego, którego opis odpowiada ustawowym znamionom czynu zabronionego stypizowanego jako przestępstwo umyślne, zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego, które Sąd Najwyższy w niniejszym składzie w pełni aprobuje: „stanowi wyraz tak rażącego lekceważenia porządku prawnego, że z reguły powoduje utratę kwalifikacji do sprawowania urzędu sędziego niezależnie od oceny jego wcześniejszej służby, a więc za takie przewinienie dyscyplinarne którego opis odpowiada znamionom czynu zabronionego (...) stypizowanego, jako przestępstwo umyślne (przykładowo: prowadzenia w ruchu lądowym pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości) stanowi wyraz tak rażącego lekceważenia porządku prawnego, że z reguły powoduje utratę kwalifikacji do sprawowania urzędu sędziego, niezależnie od oceny jego wcześniejszej służby, a więc za takie przewinienie dyscyplinarne, którego opis odpowiada ustawowym znamionom czynu zabronionego stypizowanego jako przestępstwo umyślne, karą odpowiednią powinno być z reguły złożenie z urzędu” (wyrok Sądu Najwyższego z 27 sierpnia 2007 r. sygn. akt SNO 47/07). Zdaniem Sądu pogląd ten odnieść należy i do prokuratorów.

Ponadto, Sąd Najwyższy zauważa, że ustawodawca zamieszczając w ustawie z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze (Dz.U.2021.66 t.j. ze zm.), przepis art. 93 § 4 o treści: „(...) prawomocny wyrok sądu skazujący prokuratora za umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub orzekający wobec prokuratora środek karny pozbawienia praw publicznych, zakaz zajmowania stanowiska prokuratora, degradację lub wydalenie z zawodowej służby wojskowej, powodują z mocy prawa utratę stanowiska prokuratora; stosunek służbowy prokuratora wygasa z chwilą uprawomocnienia się orzeczenia lub wyroku”, faktycznie wykluczył (niezależnie od treści wyroku sądu dyscyplinarnego) możliwość kontynuowania służby prokuratorskiej przez prokuratora prawomocnie skazanego przez sąd za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego,

a niewątpliwie znamiona takiego przestępstwa (art. 178a § 1 k.k.) wyczerpuje przypisany obwinionemu w niniejszym wyroku delikt dyscyplinarny.

O kosztach postępowania dyscyplinarnego orzeczono zgodnie z art. 166 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze (Dz.U.2021.66 t.j. ze zm.).